

JULES VERNE

Doi ani de vacanță

Traducere:
Brebeanu Alina Loredana

Editura MondoRo
București, 2019

rămase în casa lui Doniphan, căruia, prin îngrijirile ei, îi salvase viața.

Și, ca încheiere morală, iată ce trebuie reținut din această povestire, care este îndreptățită, pare-se, să poarte titlul *Doi ani de vacanță*: e sigur că nicicând elevii unui institut nu vor fi expuși să-și petreacă vacanța în asemenea condiții. Dar ceea ce copiii trebuie să știe însă bine e că prin viață ordonată, tragere de inimă și curaj, nu există împrejurări, oricât de potrivnice, pe care să nu le biruie. Să nu uite mai ales, gândindu-se la naufragiații de pe *Sloughi*, căliți de încercări și formați la aspra ucenicie a vieții, că la înapoiere copiii erau aproape băiețandri, iar băiețandrii aproape bărbați!

Spărsit

Cuprins

Capitolul I	FURTUNA / 5
Capitolul II	RĂTĂCIȚI PE MARE / 17
Capitolul III	PRIMA ZI PE ȚĂRM / 29
Capitolul IV	PRIVELIȘTEA DE PE PROMONTORIU / 41
Capitolul V	VREME PLOIOASĂ / 55
Capitolul VI	PLUTA / 67
Capitolul VII	COLONIA / 81
Capitolul VIII	ADĂPOSTUL PENTRU IARNĂ / 95
Capitolul IX	BRAVO, BAXTER! / 111
Capitolul X	TRAVERSAREA LACULUI / 123
Capitolul XI	NOUL ȘEF / 139
Capitolul XII	DESPĂRȚIREA / 153
Capitolul XIII	INVADAREA / 163
Capitolul XIV	CU TOȚII ÎMPREUNĂ / 171
Capitolul XV	DUȘMANUL LA VEDERE / 179

Capitolul XVI

ADVERSARI PE MĂSURĂ / 189

Capitolul XVII

SOARTA LUPTEI / 197

Capitolul XVIII

DIN NOU PE MARE / 207

Capitolul XIX

ACASĂ / 219

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VERNE, JULES

Doi ani de vacanță / Jules Verne ; trad.: Brebeanu
Alina Loredana. - București : MondoRo, 2015
ISBN 978-606-695-053-4

I. Brebeanu, Alina Loredana (trad.)

821.133.1-31=135.1

Coperta: Daniel Țuțunel

Departament Difuzare
tel. 021-211.25.00
mail: comenzi@grammar.ro

www.grammar.ro

Capitolul I **FURTUNA**

Era 9 martie 1860, ora unsprezece noaptea. Marea și cerul păreau un întreg și nu se zăreau decât câteva umbre în întuneric. Pe marea aceasta învolburată, cu valuri care în rostogolirea lor aruncau lumini livide, un vas de mic tonaj gonea cu aproape toate pânzele strânse.

Era un iaht de o sută de tone – un *schooner*, cum sunt denumite goeletele în Anglia și în America.

Numele vasului era *Sloughi*. Zadarnic însă l-ai fi căutat scris pe placa de la pupa, căci vreo furtună ori poate o ciocnire i-l smulsese.

Sub latitudinea aceea, pe la începutul lui martie, nopțile sunt încă scurte. Către cinci dimineața aveau să se ivească zorii. Dar cu cât ar fi oare mai mică primejdia dacă soarele ar lumina depărtările? Corabia șubrezită n-ar rămâne tot o jucărie a valurilor? Nimic nu s-ar schimba... Doar domolirea hulei și încetarea vântului năvalnic ar mai salva-o de la cel mai cumplit naufragiu, în plin ocean, departe de orice peticuț de pământ pe care vreun supraviețuitor și-ar mai găsi, poate, scăparea.

La pupa navei, patru băieți, unul de 14 ani, alți doi de 13 și ajutorul de marinar – musul – un negru de vreo 12 ani, toți în jurul timonei, se străduiau din răspuțeri să țină piept furiei valurilor care amenințau să culce iahtul pe o parte. Era o treabă peste măsură de grea, căci roata nu mai putea fi frânată și în orice clipă riscau să fie zvârliți peste bord.

Într-adevăr, către miezul nopții, un val năprasnic izbi iahtul în flanc cu atâta putere, încât fu mare minune că n-a

smuls timona cu totul. Copiii, răsturnați de zguduire, izbutiră totuși să se ridice degrabă.

— Mai merge timona, Briant? întrebă unul dintre ei.

— Merge, Gordon, răspunse Briant, care-și reluase locul, păstrându-și calmul. Apoi, adresându-se unui al treilea:

— Fii tare, Doniphan, nu te teme! Trebuie să avem grijă și de ceilalți!

Toate astea le spusese în englezește! Dar, după accent, îți dădeai seama că Briant era francez. Și, întorcându-se, zise către mus:

— Ești cumva rănit, Moko?

— Nu, răspunse copilul. Dar trebuie să ținem vasul în echilibru să poată tăia valurile, altfel ne ducem la fund.

În clipa aceea, cineva dădu brusc la o parte deschizătura capotei din dreptul scării ce ducea spre salonul schoonerului. Două căpușoare apărură prin deschizătură, și odată cu ele și capul vioi al unui câine, care începu să latre tare în chip de salut.

— Briant! Briant! strigă un copil de 9 anișori. Ce s-a întâmplat?

— Nimic, Iverson, nimic! îl liniști Briant. Fii bun și coboară numaidecât cu Dole... Hai, ce mai stai?

— Da, dar ne e așa de frică! spuse și alt copil, mai mic ca ei.

— Tuturor? întrebă Doniphan.

— Da, tuturor, spuse Dole.

— Hai, hai, la locul vostru! strigă Briant. Închideți bine ușa, băgați capul sub plapumă, închideți ochii și n-o să vă mai fie frică! Nu e nicio primejdie!

— Atenție! Alt val! strigă Moko.

O izbitură puternică din spate zdruncină vasul. De astă dată, din fericire, valul nu trecu peste punte, căci dacă apa ar fi pătruns prin deschizătura capotei, iahtul, îngreunat, n-ar mai fi putut să se ridice deasupra valurilor.

— Iute, înăuntru! se răsti Gordon. Ce stați! Vă arăt eu vouă!

— Hai, copii! La culcare! le spuse mai cu blândețe Briant. Căpușoarele se făcură nevăzute, dar un alt băiețel se arată din spatele lor.

— Nu-ți putem fi și noi de folos, Briant?

— Nu, Baxter, nu! răspunse Briant. Tu, Cross, Webb, Service și Wilcox stați cu copiii! Noi patru suntem destui aici! Baxter închise ușa din interior.

„Da, tuturos”, zisesse Dole.

Cum?! Așadar, nu erau decât copii la bordul acestui iaht în luptă cu furtuna? Da, numai copii! Și câți erau? Cincisprezece, cu Gordon, Briant, Doniphan și negrul. Cum ajunseseră ei acolo? Vom afla în curând.

Dar cum, nu e niciun bărbat pe iaht? Niciun căpitan care să dea comanda? Niciun marinăr să le fie de ajutor? Niciun timonier care să conducă pe furtuna asta? Nu! Niciunul!

Așadar, nu era nimeni pe bord care să-și dea seama exact în ce anume punct se afla vasul *Sloughi* pe ocean? Și ce ocean! Cel mai vast din toate – Pacificul, care se întinde pe două mii de leghe în lărgime, de pe țărmurile Australiei și ale Noii Zeelande până la litoralul Americii de Sud.

Care să fi fost cauza? Să fi pierit oare echipajul vasului în vreo catastrofă? Pirați de prin Malaezia să fi pus stăpânire pe vas și să fi lăsat de capul lor la bord doar pe copilandrii aceștia, dintre care cel mai răsărit avea abia 14 ani?

Altfel, un vas de o sută de tone ar fi trebuit să dispună măcar de un căpitan, de un secund și de cinci-șase marinari. Or, din tot personalul acesta strict necesar ca să-l conducă, nu mai rămăsese decât musul, ajutorul de marinăr.

De unde putea veni iahtul acesta, de pe ce țărmuri austral-asiatice, de prin ce arhipelaguri ale Oceaniei, de câtă vreme plutea și cu ce destinație?

Desigur că dacă vreun comandant de vapor ar fi întâlnit goeleta *Sloughi* prin aste mări îndepărtate, copiii ar fi știut să-i răspundă la întrebări. Din nefericire însă, la orizont nu era nici urmă de corabie, nici de vreunul din acele transatlantice ale căror drumuri se încrucișează pe mările australiene, nici de nave de comerț, cu aburi ori cu pânze, din cele trimise cu sutele din Europa ori din America înspre porturile din Pacific. Și chiar dacă prin preajmă s-ar fi aflat vreun asemenea bastiment, atât de puternic datorită mașinilor sale ori aparaturii sistematice de pânze, tot n-ar fi putut veni în ajutorul iahtului pe care marea îl aruncă de colo-colo ca pe o epavă, deoarece și el ar fi trebuit să lupte împotriva furtunii.

Briant și tovarășii săi se străduiau din răspuțeri ca iahtul să nu fie izbit din coastă.

— Ce e de făcut? strigă Doniphan.

— Tot ce stă în puterile noastre! răspunse Briant. Aceste cuvinte erau rostite de un copil andru, în momente când pânza și cel mai vajnic dintre bărbați poate că și-ar fi pierdut nădejdea!

Într-adevăr, furtuna se dezlănțuia, devenind tot mai aprigă. Vântul se năpustea cu o furie nimicitoare, cum spun marinarii – și cu drept cuvânt, căci vasul putea fi spulberat într-o clipă de o răbufnire de vânt. De altfel, de două zile se aflau aproape în voia valurilor, deoarece catargul principal fusese rupt la patru picioare de la bază, astfel că nu mai avuseseră unde prinde „săgeata”, pânza din față, care i-ar fi ajutat să poată ține mai sigur vasul în direcția vântului. Catargul mizenei, cu vârful retezat, mai rezista încă, dar amenința să se prăbușească peste punte dintr-o clipă într-alta, fiind slăbit din odgoane.

La prova, bucăți sfâșiate din șirul de vântrele se zbăteau în vânt cu pocnete ca de pușcă. Din toate pânzele nu mai rămăsese decât mizena, gata să se sfâșie și ea, căci băieții nu avuseseră putere s-o mai ruleze pe vergă, ca să-i

micșoreze suprafața. Iar dacă și pânza asta s-ar sfâșia, vasul n-ar mai putea fi ținut pe linia vântului, iar valurile, lovindu-l în coastă, l-ar culca și l-ar scufunda cu oameni cu tot în adâncuri.

De atâta vreme, nicio insulă nu se arăta în larg, niciun continent spre răsărit! Oricât de plină de primejdii ar fi fost o apropiere de țarm, copiii erau totuși mai puțin îngroziți de ea decât de furiile mării acesteia fără de sfârșit. Țarmul, fie el cât de neprimitor, de stâncos ori de supus năvalei vijelioase a apelor și zbuciumului neîntrerupt al valurilor printre stânci, țărmul, gândeau ei, ar fi fost mântuirea: ar fi fost pământul care te ține, nu oceanul acesta care se cascadează să te înghită.

Căutau, deci, cu privirea, doar or vedea vreo lumină încotro să se îndrepte. Dar nicio licărire nu se arăta în noaptea întunecată. Deodată, curând după miezul nopții, o pâraitură grozavă acoperi urletele valurilor.

— S-a rupt catargul mizenei! strigă Doniphan.

— Nu, răspunse Moko. Pânza s-a smuls din agățători.

— Trebuie scoasă cu totul, fu de părere Briant. Gordon, tu rămâi la timonă cu Doniphan, iar tu, Moko, vino să-mi ajuți!

Ca ajutor de marinar, Moko era oarecum priceput în meserie, dar nici Briant nu era chiar neștiutor. Doar străbătuse și el Atlanticul și Pacificul, călătorind din Europa spre Australia, și nu-i erau cu totul necunoscute manevrele necesare pentru a conduce o navă. Așa se face că ceilalți băieți, care habar n-aveau de vreo manevră, lăsară pe seama lui și a lui Moko cârmuirea iahtului.

Cât ai clipi, Briant și ajutorul său ajunseră vitejește la prova. Pentru ca iahtul să nu fie izbit în coastă și înclinat, trebuia neapărat înlăturată mizena – pânza principală – care se adunase ca o pungă umflată de vânt în partea de jos și ținea vasul în loc, gata să se aplece. De s-ar fi întâmplat una ca asta, nici că s-ar mai fi putut ridica decât dacă i-ar fi

retezat catargul chiar de la bază, după ce l-ar fi desprins mai întâi din cabluri. Dar cum ar fi reușit așa ceva niște copii?

Cu toate greutățile, Briant și Moko au dat dovadă de mare dibăcie. Hotărâți să păstreze cât mai multe pânze pentru ca iahtul să se mențină cu vântul în spate cât timp va ține furtuna, ei reușiră să lărgească frânghia vergei, care coborî la patru-cinci picioare deasupra punții. Odată tăiate cu cuțitul părțile zdrențuite ale mizenei, prinseră cu două cârlige colțurile de jos, legându-le cu frânghii trecute prin belciugele de fier de pe punte – lucru anevoios, căci în nenumărate rânduri vajnicii băieți erau să fie măturați de valuri.

Cu toate că pânzele erau atât de împutinate, goeleta reuși să-și mențină direcția pe care pornise de atâta vreme. Chiar dacă nu ar mai fi avut nicio pânză, corpul corabiei oferea totuși destulă suprafață vântului pentru că vasul să capete viteza unui torpilor. Totul era să poată întrece în iuțeală valurile, pentru ca să evite masele de apă zvârlite peste balustradă.

Terminând, Briant și Moko se înapoiară lângă Gordon și Doniphan ca să le ajute la timonă. Dar în aceeași clipă capota se deschise din nou și un copil scoase capul. Era Jacques, fratele lui Briant, cu trei ani mai mic ca el.

— Ce e cu tine, Jacques? îl întrebă frate-său.

— Vino, vino! îi răspunse Jacques. A intrat apă până în salon!

— Cum se poate? strigă Briant. Și, alergând spre scară, coborî degrabă.

Salonul era slab luminat de o lampă care, din cauza tangajului, se legăna întruna, când într-o parte, când într-alta.

Prin umbră se zăreau vreo zece copii, întinși pe canapele sau în paturi. Cei mai micuți, între 8 și 9 ani, înspăimântați, stăteau îngrămădiți toți laolaltă.

— Nu e nicio primejdie! le spuse Briant, vrând să-i liniștească. Doar sunteți cu noi! Nu vă fie frică! Și, plimbând lumina unui felinar peste podeaua salonului, își dădu seama

că, într-adevăr, un strat de apă curgea când într-o parte, când în cealaltă a iahtului.

De unde să fie apă? Să fi pătruns prin vreo crăpătură a bordajului? Trebuia văzut.

În rând cu salonul mai era o cameră mai mare, apoi sala de mese și cabina echipajului.

Briant trecu la rând prin fiecare din ele și văzu că apa nu pătrundea nici pe deasupra, nici pe dedesubtul liniei de plutire, ci, rămasă pe punte de pe urma unui val mai mare, o parte din ea se scursese în interior, pe lângă capota de la cabina echipajului. Deci, nicio primejdie.

Ca să-și liniștească tovarășii, Briant mai trecu o dată prin salon, apoi, mai puțin îngrijorat, își reluă locul la cârmă. Goeleta era construită solid: prin fundul de curând recăptușit cu aramă, apa nu-și putea face loc. Putea, așadar, să înfrunte furtunile.

Să fi fost aproape unu noaptea. În bezna din jur, și mai neagră din cauza grosimii norilor, furtuna se dezlanțuia cumplit. Iahtul în mers părea învăluit de ape. Țipătul ascuțit al pescărușilor de mare sfâșia văzduhul. Să însemne oare că e pământ pe-aproape? Nu, căci se întâmpla uneori să-i întâlnești la sute de leghe depărtare de țărm: neputându-se împotrivi vântului, aceste păsări ale furtunii se lăsau târate de uragan ca și iahtul, căruia nicio putere din lume nu i-ar mai fi putut stăvili goana.

O oră mai târziu se auzi o altă detunătură. Puținul ce mai rămăsese din mizenă se spintecase, iar fâșiile de pânză se împrăștiaseră în zare ca niște enormi pescăruși.

— Nu mai avem pânze, spuse Doniphan, și nici puțința să întindem alta!

— Nu-i nimic! răspunse Briant. Fii sigur că vom înainta tot atât de repede!

— Halal răspuns! exclamă Doniphan. Dacă atâta te pricepi...

— Păzea! Vin valuri mari din spate! strigă Moko. Trebuie să ne legăm strâns de ceva, altfel ne vor lua!

Dar nici nu sfârși bine, când deodată câteva tone de apă trecură peste punte. Briant, Doniphan și Gordon fură aruncați peste capotă, de care reușiseră să se agațe. Cât despre Moko, se făcu nevăzut odată cu masa de apă care mătură iahtul din spate către față, smulgând și o parte din rezerva de cherestea, două bărci și o iolă – cu toate că fuseseră puse la adăpost – precum și câteva prăjini de catarg și cutia busolei.

Dar, cum bucăți din balustradă fuseseră și ele smulse, apa s-a scurs de îndată, împiedicând iahtul să se scufunde sub enorma povară.

— Moko! Moko! strigă Briant de îndată ce își veni în fire.

— L-o fi zvârlit în mare! spuse Doniphan.

— Nu știu, nu se vede! Nu-l aud! spuse Gordon, aplecându-se peste punte.

— Trebuie salvat! Lute, un colac de plută! Niște frânghii! ceru Briant. Și cu glas tare, care răsuna puternic în scurtul răstimp de acalmie, îl strigă iar: Moko! Moko!

— Ajutor! Ajutor! răspunse Moko.

— Nu e în apă, spuse Gordon. Îi aud glasul dinspre prova.

— Mă duc să-l scap, spuse Briant.

Și iată-l cățărându-se pe punte, apărându-se cât putea de loviturile scripeților care se bălăngăneau la capătul frânghiilor lăsate în voie și ferindu-se ca din cauza tangajului să nu cadă pe puntea alunecoasă.

Din nou, strigătul lui Moko răsuna din beznă. Apoi nu se mai auzi nimic. Între timp, cu eforturi supraomenești, Briant reuși să ajungă la capota cabinei echipajului.

Strigă... Niciun răspuns... Să-l fi smuls oare vreun alt val după ultimul său strigăt deznădăjduit? Dar atunci sărmanul copil trebuie să fi rămas mult în urmă, căci hula nu l-ar fi putut duce cu iuțeala iahtului; în cazul acesta, era pierdut.

Nu! Un geamăt slab ajunsese până la Briant, care se repezi înspre locul unde era implantat piciorul catargului din față. Acolo, dibuind prin întuneric, dădu peste un trup care se zbătea.

Moko horcăia din greu, îngrămădit în unghiul pe care-l formează la prova balustrada iahtului: funia, cu care se legase peste mijloc ca să nu fie târât de valuri și care îl scăpase de la înec, era acum pe cale să-l sugrume. Briant își deschise briceagul și, cu greu, izbuti să taie frânghiile care-l strângeau pe băiat.

Desprins din strânsoare și readus pe punte, de îndată ce își veni în fire, copilul îi mulțumi lui Briant și trecu de-a dreptul la cârmă. Toți patru se legară, ca să nu fie luați de valurile năprasnice ce se ridicau în calea iahtului.

Dar, contrar așteptărilor lui Briant, vasul pierduse oarecum din viteză în urma ruperii mizenei și îl pândea acum primejdia ca valurile ce năvăleau din spate, venind cu mai multă viteză decât aceea a iahtului, să-l inunde.

Dar ce puteau face? Nu mai aveau nicio fărâmbă de pânză pentru adaos.

Lunii martie din emisfera australă îi corespunde luna septembrie din cea boreală, așa că nopțile sunt cam tot atât de lungi ca și zilele. Deci, fiind ora patru dimineața, era de așteptat ca dinspre răsărit, adică din direcția în care gonea schoonerul, să se ivească o geană de lumină.

Și poate că, odată cu zorile, furtuna avea să piardă din intensitate! Nu era exclus nici ca în zare să se arate vreun țarm și atunci soarta sărmanului echipaj de copii să se schimbe dintr-o clipă într-alta. Totul ar fi fost cu puțință de îndată ce întâia geană de lumină ar fi tivit adâncurile zării.

Către patru și jumătate, o îngânare de ziuă se furișa înspre zenit. Din păcate, fâșiile de cețuri nu te lăsau să vezi nici la un sfert de milă. Simțeați cum pe cer norii alergau într-o goană nebună. Uraganul nu se domolise nicidecum și, în larg, marea clocotea înspumată toată de rostogolirea